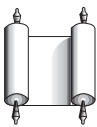


“Laat u dopen!”

De doop
– mijlpaal in het leven van de Christen

Ernst-August Bremicker

deel 3: De doop in de Brieven van het NT *(leerstellige uitleg)*



© **Uit het Woord der Waarheid**

Postbus 260; 7120 AG Aalten, Nederland

Tel. 0543 – 47 17 46

E-mail: info@uhwdw.nl; www.uhwdw.nl

Verkrijgbaar als brochure in iets uitgebreidere vorm.

isbn: 978-90-5907-242-8

De leer over de doop (onderwijs in de Brieven van het Nieuwe Testament)

We vinden het onderwijs over de doop hoofdzakelijk in de Brieven van de apostel Paulus, die zelf ook gedoopt was met de christelijke doop. Maar ook de apostel Petrus spreekt erover (hij had immers ook zelf gehoord wat de Heer Jezus verteld had over de doop). We beperken ons hierna tot drie uitspraken van de apostel Paulus. Daarbij zullen we vaststellen dat het onderwijs in de Brieven de woorden van de Heer Jezus uit de evangeliën verdiept, en dat het tegelijk meer licht werpt op ons thema.

1. **Romeinen 6:2-4:** *“Hoe zouden wij, die der zonde gestorven zijn, nog daarin leven? Of weet gij niet, dat zovelen wij tot Christus gedoopt zijn, wij tot Zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door de doop tot de dood, opdat, zoals Christus uit de doden opgewekt is door de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in nieuwhed des levens zouden wandelen”.*
2. **Galaten 3:26-27:** *“Want gij allen zijt zonen van God door het geloof in Christus Jezus. Want zovelen gij tot Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan”.*
3. **Kolosse 2:11-12:** *“In Hem zijt gij ook besneden met een besnijdenis, niet met handen verricht, in het uittrekken van het lichaam van het vlees, in de besnijdenis van Christus, met Hem begraven in de doop. In Hem zijt gij ook mee opgewekt door het geloof in de werking van God, Die Hem uit de doden heeft opgewekt”*

Gedoopt tot Jezus Christus

Romeinen 6 maakt ons allereerst duidelijk dat de doop gebeurt *tot de Heer Jezus Christus*. Daarmee knoopt Paulus aan bij het onderwijs van de Heer, namelijk dat de doop te maken heeft met discipelschap. Wie zich laat dopen tot de Naam van Jezus Christus, drukt daarmee uit dat hij van nu af aan de Heer Jezus Christus wil navolgen – Christus Die verhoogd is aan Gods rechterhand, maar Die tegelijk op deze aarde de verworpen Jezus van Nazareth was, en nog steeds verworpen is.

Daarom zijn er ook twee heel belangrijke vragen voor iemand die zich wil laten dopen. De eerste vraag is: ben je bekeerd? Heeft de dopeling zich bewust in geloof tot de Heer Jezus bekeerd? Want het geloof moet voorafgaan aan de doop.

En de tweede vraag luidt: Is de dopeling bereid de Heer Jezus in de praktijk van elke dag te volgen? En wel met alle gevolgen die zo'n navolgen heeft? De bekering alléén is dus niet voldoende om iemand te dopen. Er komt een tweede punt bij: de bewuste keuze om de Heer Jezus dag aan dag te willen volgen. Wanneer iemand wel zégt dat hij de Heer Jezus als zijn Redder heeft aangenomen, maar verder wil leven als de wereld, dan kan hij niet gedoopt worden. Nee, het moet zijn wens zijn om de Heer Jezus ook metterdaad na te volgen. Want dat is precies wat we te verstaan geven als we ons laten dopen.

We spreken over de wens om de Heer te volgen. Dat betekent niet dat die persoon al een bepaalde tijd bewezen heeft een volgeling van de Heer te zijn. Uiteraard wil de Heer graag dat we onze standvastigheid bewijzen. De wens alléén betekent immers nog niet dat je het ook metterdaad dóet. Maar om iemand te

dopen mogen we geen 'bewijsperiode' eisen. De doop staat immers aan het begin van de geloofsweg. De standvastigheid in deze beslissing zal blijken uit het vervolg van ons leven.

Maar wanneer we zo'n bewezen standvastigheid en beproefdheid maken tot een voorwaarde voor de doop, gaan we verder dan Gods Woord ons zegt. Het Boek Handelingen geeft ons meer dan één voorbeeld van mensen die gedoopt werden zonder daarvoor al gelegenheid te hebben gehad zich te 'bewijzen' als discipelen ¹.

De beslissing de Heer Jezus te volgen heeft gevolgen. En die consequenties moeten wij niet verzwijgen tegenover dopelingen. Ze hebben twee kanten:

1. We volgen een Heer Die door de mensen wordt verworpen en veracht. Het brengt dus ook voor óns smaad en spot met zich mee als we Hem volgen. Wie zich laat dopen, moet innerlijk bereid zijn minachting en afwijzing te verdragen. We maken het allemaal mee dat de mensen ons niet begrijpen of dat ze ons inschatten als 'wereldvreemd' wanneer we consequent de kant van onze Meester kiezen. We mogen God natuurlijk danken in een land te wonen waar er geen openlijke vervolging is van mensen die de Heer Jezus belijden. Maar Gods beginsel geldt ook voor ons: "Allen die godvruchtig willen leven, zullen vervolgd worden" (2 Tim. 3:12). Al is die vervolging ook vaak niet openlijk, tóch merken we het duidelijk in de harten van de mensen wanneer we uitkomen voor de Heer Jezus – wanneer we onze geloofsbanier laten zien. Dat kan gebeuren op school, bij het werk, in de familie en de buurt, in onze vrije tijd, enz.
2. De tweede kant is deze: we volgen een Heer na Die de vijand heeft overwonnen op het kruis van Golgotha, en Die nu verheerlijkt is aan Gods rechterhand. Dat heeft tot gevolg dat de weg van navolging achter de Heer Jezus aan een weg van grote blijdschap en diepe vrede en geluk is. Als we met een voornemen van ons hart de Heer volgen, dan is dat een beslissing waardoor we gelukkig worden en waardoor we bemoedigende en heel mooie ervaringen met Hem zullen meemaken. We staan aan de kant van de Overwinnaar, Die spoedig hier op aarde in Zijn Koninkrijk zal worden erkend en geëerd.

Beide kanten zijn waar. Het levert ons spot en verachting op, wanneer we de Heer Jezus navolgen. Maar het is ook waar dat we, juist wanneer we van Hem getuigen, diepe blijdschap in ons hart hebben ². De discipelen hebben deze beide kanten aan den lijve ondervonden. In een kritieke situatie, toen ze vanwege hun getuigenis voor de Heer Jezus voor de rechtbank stonden, lezen wij van hen dat zij weggingen uit het sanhédrin (de Hoge Joodse Raad) "verblijd dat zij waardig geacht waren voor de Naam smaadheid te lijden" (Hand. 5:41).

¹ Een voorbeeld daarvan is de apostel Paulus zelf. Op zijn weg naar Damascus had hij een ontmoeting met de verheerlijkte Heer. Zijn woorden "Heer, wat moet ik doen?" (Hand. 22:10) laten zien dat hij voortaan graag de wil van zijn Heer in praktijk wilde brengen. Maar het bewijs daarvoor kon Paulus op dat moment nog helemaal niet leveren. Tóch werd hij een paar dagen later al gedoopt.

² Dat zijn precies de beide belangrijke kanten die ons in de Bijbel worden voorgesteld als het gaat om het Koninkrijk van God in zijn huidige vorm. Enerzijds worden wij zelf verworpen en we lijden wanneer we deze verworpen Heer volgen (verg. Hand. 14:22). Maar aan de andere kant mogen we vandaag al de kenmerken van dat Koninkrijk in zijn openlijke en heerlijke vorm dragen, en daar hoort ook blijdschap bij (verg. bijv. Rom. 14:17)!

De apostel Petrus schrijft: “Maar al lijdt gij ook ter wille van de gerechtigheid, welgelukzalig zijt gij” (1 Petr. 3:14). En de apostel Paulus kon van de gelovigen in Thessalonika zeggen dat zij het Woord van God hadden aangenomen “onder veel verdrukking, met blijdschap van de Heilige Geest” (1 Thess. 1:6). Wanneer we vandaag de dag zo weinig smaad en verdrukking ondervinden, kan het best daaraan liggen dat we zo weinig consequent zijn in onze openlijke keuze voor de Heer. Het gevolg is dan ook dat we de blijdschap van Zijn navolging nauwelijks ervaren.

Tot Zijn dood gedoopt

De tweede grote waarheid die ons in Romeinen 6 wordt voorgesteld, is dat wij tot de *dood* van de Heer Jezus worden gedoopt. Deze belangrijke constatering hangt nauw samen met de zonde die in de gelovige woont. Het is van groot belang dit te begrijpen.

In ieder mens die geboren wordt, woont de zonde meteen vanaf zijn geboorte. Deze zonde die in ons woont, is het beginsel van kwaad dat eenvoudigweg in ons aanwezig is: het principe van het kwaad, van de zonde. Het bewijs hiervan is dat iedere mens van nature een eigen wil heeft die precies het tegendeel van Gods wil voor ogen heeft; en dat iedere mens het kwade verlangen heeft om precies dat te doen wat God onteert.

Deze waarheid geldt voor iedere mens; ook de gelovigen vormen hierin geen uitzondering. Wanneer iemand tot geloof komt en zich bekeert, dan wordt hij niet zondeloos. Nee, de zonde blijft in hem wonen! Het is onze oude natuur die we in ons hebben tot we deze aarde verlaten. Met deze gedachte hebben veel gelovigen (en vooral jongeren) het vaak moeilijk. Ze menen dat de in hen wonende zonde bij de bekering verdwijnt. Ze zijn vervolgens diep teleurgesteld als ze al korte tijd daarna moeten vaststellen dat dit niet zo is. Als ze kort na hun bekering merken dat ze nog steeds zondigen en tegen Gods wil handelen, beginnen ze te twijfelen aan de echtheid van hun bekering, en ze ‘bekeren’ zich nog eens. Maar hetzelfde herhaalt zich telkens weer. De zonde die in hen woont, blijft daar, en daarom doen ze ook steeds weer zondige dingen. Zo ontstaat er een toestand waarin ze bedroefd en vertwijfeld worden. Die toestand wordt ons in Romeinen 7 beschreven.

De Bijbel is op dit punt heel duidelijk. De zonde die in ons woont, verdwijnt beslist niet wanneer we ons bekeren, maar blijft in ons zolang we op aarde zijn. En tóch wordt ieder mens door God aangenomen op het ogenlik dat hij zich in geloof omkeert naar de Heer Jezus, Zijn verlossingswerk op het kruis voor zichzelf aanvaardt en nieuw leven krijgt uit God. Wanneer we dat begrijpen en in geloof aannemen, zijn we gelukkig – hoewel we weten dat de zonde nog in ons is. Het is werkelijk de dag van onze bevrijding, wanneer we inzien dat er geen veroordeling is voor hen die in Christus Jezus zijn (Rom. 8:1)!

Romeinen 6 werpt nog meer licht op deze vraag. Daar zien we dat iedere mens vóór zijn bekering niet alleen de zonde in zich heeft wonen, maar ook een *slaaf* is van de zonde. Deze slavernij komt bij zo iemand hierin tot uiting: de zonde die in hem woont, gebruikt (of: misbruikt!) de leden van zijn lichaam om hem te laten zondigen. De natuurlijke mens kan zich niet daartegen verzetten. Hij is nu eenmaal een *slaaf* van deze zonde en moet de zonde daarom dienen. Hij *kán* niet anders dan zondigen.

Geldt dat ook voor de gelovigen? Nee! Laten we eraan denken: met de bekering is weliswaar de zonde niet verdwenen, maar de slavernij is wél geëindigd. “God zij dank, dat gij slaven van de zonde waart (*dat was vroeger!*), maar van harte gehoorzaam zijt geworden aan de inhoud van de leer, waarin gij onderwezen zijt. En vrijgemaakt van de zonde (*dat is nu!*), zijt gij slaven van de gerechtigheid geworden” (Rom. 6:17-18). Dat betekent in ons leven van alle dag dat de gelovige nog wel *kan* zondigen, maar dat hij het niet meer *moet*. Dit verschil is heel belangrijk. De dwang om te zondigen is iets waaraan de ongelovige onderworpen is, of hij het nu wil of niet; maar voor de gelovige bestaat die dwang niet meer.

Hoe komt het nu dat deze slavernij verbroken is? Door de dood. Aan het kruis is de Heer Jezus ten opzichte van de zonde gestorven, en daarmee mogen wij ons één maken. Wij zijn met Hem gestorven. God zegt ons dat we met Christus gestorven zijn. We mogen in geloof het feit aanvaarden dat we nu dood zijn voor de in ons wonende zonde (lees daarover maar eens het hele gedeelte van Rom. 6:1-11). En uit dat feit mogen we de praktische conclusie trekken voor ons leven, dat we ons voor de zonde dood moeten houden.

Een dode reageert niet meer op prikkels en invloeden van buitenaf. Je kunt hem slaan, je kunt hem provoceren, je kunt hem beledigen – hij zal zich er niet meer tegen verzetten. Hij reageert zelfs niet meer. Zo wil de Heer Jezus ons graag zien. We kunnen Hem alleen praktisch navolgen en meer op Hem gaan lijken, wanneer we onszelf in de praktijk werkelijk dood houden voor de zonde.

Daarbij moeten we dit Bijbelgedeelte wel heel nauwkeurig lezen. Er staat nergens in de Bijbel dat we de zonde in de dood moeten houden. Veel gelovigen denken dat, en ze proberen dan ook het zwijgen op te leggen aan de zonde die in hen woont, zodat die zonde geen eisen meer aan hen kan stellen. Maar zo’n manier van doen zal altijd gedoemd zijn tot mislukken. Het is een strijd die al heel veel gelovigen hebben gevoerd, maar waarin we altijd verliezers zullen zijn. De zonde in ons is niet dood, en we krijgen haar ook niet dood! In tegendeel: ze is springlevend en zal zich telkens opnieuw melden. Iemand heeft een treffende vergelijking gemaakt door te zeggen: “Veel gelovigen proberen de zonde te laten verdrinken, maar ze vergeten dat de zonde kan zwemmen”.

Laten we een voorbeeld nemen. We worden aangevallen en onrechtvaardig beledigd. Onmiddellijk meldt onze oude natuur zich, en we willen ons maar ál te graag verdedigen. Tegen die gedachte kunnen we ons niet verzetten. Hij komt gewoon op, of we het nu willen of niet. De beslissende vraag is echter: wat doe ik als zulke gedachten in me opkomen? Want het opkomen van zo’n gedachte op zichzelf is nog geen zonde. Maar wanneer ik ruimte geef aan wraakgevoelens en bitterheid, dan sta ik die gedachte toe in mijn hart – en dán wordt het een zonde. Dan overwegen we hoe we terug kunnen slaan – en hoe snel zondigen we dan in woorden of in daden! Wanneer we zo ons lichaam ter beschikking stellen van de zonde, dan zondigen we en kunnen niet werkelijk de Heer navolgen. Maar vóórdat zulke gedachten in ons tot zonde worden, mogen we hulp zoeken bij de Heer in het bewustzijn: “Ik ben dood. De zonde kan geen aanspraak meer op mij maken. Ik móet niet meer zondigen”.

En dat is nu precies wat we in de doop uitdrukken. Wanneer iemand zich laat dopen, brengt hij daarmee zijn overtuiging tot uitdrukking met Christus gestorven te zijn ³. En hij bevestigt dat hij dit feit voortaan ook wil verwerkelijken en zichtbaar wil maken als een volgeling van de Heer Jezus ⁴.

Op deze plaats zien we heel duidelijk dat het onderwijs over de doop niet alleen actueel is voor jonge gelovigen die zich binnenkort willen laten dopen. Maar ook voor iedereen die zich al heeft laten dopen. Want we moeten ons leven lang laten zien dat we met Christus gestorven zijn. Pas wanneer we bij de Heer zijn en de zonde niet meer in ons woont, hoeven we daarop niet meer te letten. Zolang we nog op aarde zijn, herinneren we ons telkens weer de dag van onze doop; de doop waarin we de wens hebben uitgedrukt ons dood te houden voor de zonde.

U hebt Christus aangedaan

Galaten 3:26-27: “Want gij allen zijt zonen van God door het geloof in Christus Jezus. Want zovelen gij tot Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan”. Deze tekst uit Galaten 3 werpt nieuw licht op het onderwijs van de Heer in Markus 16. Daar zagen we immers al dat het geloof ons redt voor de hemel, en de doop voor de aarde.

Deze tweedeling vinden we in onze verzen weer. In vers 26 gaat het om ons *geloof* en om dingen die verbonden zijn *met de hemel*. Door het geloof in Christus Jezus zijn wij zonen van God. Zoonschap heeft net zoals kindschap te maken met de hemel. Natuurlijk zijn we hier op aarde al zonen en kinderen van God, maar we zullen het ook tot in alle eeuwigheid zijn. God heeft ons tevoren “door Jezus Christus tot het zoonschap voor Zichzelf bestemd” (Ef. 1:5). Dat is ons eeuwige deel.

In vers 27 vinden we de tweede kant: “Want zovelen gij tot Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan”. Hier wordt ons iets voorgesteld wat te maken heeft met onze weg als volgelingen van de Heer Jezus hier op aarde. Wij die gedoopt zijn, hebben Christus aangedaan; of: ‘aangetrokken’. En dat geldt niet alleen voor het ogenblik waarop we gedoopt werden, maar voor ons hele verdere leven op aarde. In de navolging van de Heer Jezus gaat het erom dat we *Hem* hebben aangedaan. Het gaat er dus om dat anderen Hem in ons kunnen herkennen. Praktisch betekent dit, dat we nu op aarde willen leven in de gezindheid van onze Heer.

Kleren die je aandoet, wijzen in de Bijbel op alles wat de mensen uiterlijk aan ons zien en merken. Dus wat mensen – gelovigen of ongelovigen – aan ons kunnen zien. Hoe gedragen we ons, hoe reageren wij, hoe gaan we met anderen om? Echte, oprechte navolging is een leven in de gezindheid van de Heer Jezus. Christus te hebben aangedaan is iets wat tot uiting komt in ons dagelijkse leven, in onze manier van praten en doen. De doop is een eerste stap om openlijk te getuigen dat we voortaan zó willen leven.

³ De doop spreekt alleen van de dood, niet van het leven. Natuurlijk weten we dat Christus ook uit de doden is opgewekt en dat Hij nu leeft. En datzelfde geldt ook voor ons: we zijn met Christus gestorven, maar we zijn ook met Hem opgewekt om voortaan in nieuwheid van leven onze weg te gaan. Maar de eigenlijke leer over de doop gaat niet verder dan *de dood*.

⁴ Romeinen 6:2-3 laat ons zowel onze *positie* zien als ook onze *belijdenis*. Wij zijn voor de zonde gestorven (vers 2) – dat is onze positie. We zijn tot Zijn dood gedoopt (vers 3) – dat is onze belijdenis. Zijn dood is onze dood, dat is onze positie. Maar dit mag ook onze belijdenis zijn – een uiterlijke belijdenis die we in het dagelijkse leven als Christenen metterdaad in de praktijk mogen verwerkelijken.

We hebben allemaal zeker al veel gehoord over de gezindheid van de Heer Jezus. Wat moeten we daaronder eigenlijk precies verstaan? De gezindheid van Christus is dat wat de mensen van Hem konden zien, konden waarnemen toen Hij als Mens op deze aarde was. Die gezindheid van Christus uit zich bij ons in een innerlijk bereik (in onze manier van denken) en in een uiterlijk bereik (in onze manier van doen en spreken).

In Filippi 2 wordt ons *de innerlijke kant* voorgesteld: “Die gezindheid zij in u die ook in Christus Jezus was” (Fil. 2:5). Die gezindheid van de Heer Jezus vinden we zo heel praktisch voorgesteld in de evangeliën. Ook daarbij kunnen we weer twee zijden onderscheiden. De eerste vinden we bijvoorbeeld in Johannes 2, toen Hij de tempel reinigde. Daar wordt duidelijk dat Hij met grote beslistheid alles afwees wat in strijd was met God en Zijn wil. En de tweede kant vinden we bijvoorbeeld in Johannes 4, waar Hij vermoeid van de reis zit bij de bron van Sichar; en waar Hij ondanks die vermoeidheid in gesprek komt met een vrouw die door de mensen veracht was. Aan haar laat Hij al Zijn liefde, genade en barmhartigheid zien. Dat zijn de twee grote elementen van Zijn innerlijke gevoelens. En die moeten ook óns kenmerken, wanneer we Hem trouw navolgen. Enerzijds moeten we consequent alles afwijzen waarmee God Zich niet kan verbinden, anderzijds moet Gods grote barmhartigheid in ons werkzaam zijn naar anderen toe – een genade en erbarmen waarvan wijzelf allereerst het voorwerp zijn geworden!

In 1 Petrus 2 wordt ons *de uiterlijke kant* voorgesteld: “...want ook Christus heeft voor u geleden en u een voorbeeld nagelaten, opdat gij Zijn voetstappen zoudt navolgen; Hij, Die geen zonde gedaan heeft en geen bedrog werd in Zijn mond gevonden” (1 Petr. 2:21-22). Hier gaat het om daden en woorden die naar buiten toe zichtbaar worden, en die voortkomen uit het binnenste. De Heer Jezus wil ook hierin ons Voorbeeld zijn; wij mogen van Hem leren en meer op Hem gaan lijken.

Om in Zijn gezindheid te leven, om Hem te hebben aangedaan, moeten we Hem telkens als ons volmaakte Voorbeeld voor ogen houden. We zien hier hoe belangrijk het is dat we met Hem bezig zijn; dat we overdenken hoe Hij als Mens over deze aarde ging tot vreugde en welgevallen van Zijn Vader. Alleen wanneer we Zijn heerlijke Persoon aanschouwen, kunnen we naar Zijn beeld veranderd worden. Daarom is het voor een Christen belangrijk om steeds opnieuw de evangeliën aandachtig te lezen. Daarin heeft God ons immers vier geïnspireerde verslagen gegeven over het leven van de Heer Jezus. Maar ook in andere gedeelten van de Bijbel vinden we iets van Zijn gezindheid die we mogen navolgen. Denk maar aan de vele typen (beelden) van het Oude Testament, die een voorafschaduwing waren van de Heer Jezus, Die zou komen.

Gestorven ten opzichte van de wereld

In Kolosse 2 vinden we een zelfde soort gedachte als in Romeinen 6, hoewel het zwaartepunt daar iets anders ligt. In Romeinen 6 is de kern van het onderwijs, dat wij gestorven zijn ten opzichte van de *zonde*. In Kolosse 2 gaat het er primair om dat we gestorven zijn ten opzichte van de *wereld*. Daar wordt gesproken over de besnijdenis van Christus, die ook een beeld is van Zijn dood aan het kruis.

Deze besnijdenis wordt op ons toegepast – met het oog op de wereld. De besnijdenis is namelijk de toepassing van de dood van de Heer Jezus op ons en ons leven; we zijn gestorven ten opzichte van de wereld. We zijn met Hem begraven in de doop. Vers 20 maakt duidelijk wat daarmee wordt bedoeld: we zijn met Christus gestorven ten opzichte van de eerste, de elementaire beginselen van de wereld ⁵.

Dat is dus nóg een grote waarheid die direct verbonden is met de doop. In de doop belijden we dat we voor deze wereld met Christus zijn gestorven en begraven. Wanneer we de Heer Jezus willen navolgen, kunnen we dat alleen wanneer we voor de wereld gestorven en begraven zijn. Dat wil zeggen dat we voor deze wereld niet meer bestaan. De wereld om ons heen kan ons niet meer gebruiken voor haar doelen, wanneer we consequent de kant van de Heer Jezus kiezen. Maar een gelovige die praktisch gezien als de wereld leeft en gemeenschap heeft met de wereld, kan de Heer Jezus niet werkelijk navolgen. Het is onmogelijk beide dingen tegelijk te doen; het één sluit het ander uit. Of we besluiten de Heer te volgen en te doen wat Hij fijn vindt, óf we maken een keus voor deze wereld.

Wat moeten we nu verstaan onder de 'wereld'? Het gaat hier natuurlijk niet om de prachtige schepping die God heeft gemaakt. Onder 'wereld' moeten we hier denken aan de mensen die zich organiseren om allerlei doelen te bereiken en geluk en blijdschap te vinden *buiten God om*. Het zijn mensen die de redding in de Heer Jezus afwijzen. Elke dag opnieuw ervaren we dat deze wereld iets aantrekkelijks heeft en een permanent gevaar voor ons vormt. De eerste beginselen, de 'elementen' van deze wereld zenden voortdurend hun signalen naar ons uit. In de Brief aan de gelovigen in Kolosse gaat het in beperkte zin vooral om de filosofie en om religieuze tradities – twee dingen die ook voor ons een gevaar vormen. Maar in de praktische toepassing op ons mogen we dit wel ruimer nemen. Misschien kunnen we zeggen dat de wereld vandaag de dag Gods kinderen op vier manieren bedreigt, namelijk:

- in moreel opzicht,
- in politiek opzicht,
- in cultureel opzicht, en
- in religieus opzicht.

Dat wereldse invloeden in hun morele component (zedeloos gedrag) niet te verenigen zijn met het volgen van de Heer Jezus, zal ons wel duidelijk zijn. Toch moeten we ook in dit opzicht op onze hoede zijn. Een gevaar onderkennen betekent nog lang niet dat we er ook voor bewaard blijven. We moeten praktisch verwerklijken dat we met Christus gestorven zijn. Denk maar aan iemand als Simson. Hoewel hij een geloofsheld was en een man van grote kracht, kwam hij uiteindelijk door de verlokkenende morele verzoeking van deze wereld ten val. Vreemde vrouwen brachten hem ten val. Zo was hij lange tijd onbruikbaar voor God.

En de gevaren van de politieke, culturele en godsdienstige wereld zijn al even groot. Het is soms erg moeilijk om deze gevaren te onderkennen en er goed mee om te gaan. En juist daar valt de vijand Gods kinderen vandaag de dag bijzonder aan. Dan komt bijvoorbeeld de culturele wereld op ons af en wil ons overtuigen lid te worden van de één of andere vereniging voor liefdadigheid. Of de politieke wereld probeert ons over te halen toch mee te doen aan de ('christelijke') gemeentepolitiek. Of de godsdienstige wereld komt met een aansporing ons met hen in te zetten voor zogenaamd christelijke doelen. In al deze

⁵ Letterlijk: 'wij zijn van de eerste beginselen van de wereld weg gestorven', d.w.z. we hebben er niets meer mee te maken.

gevallen hebben we een consequente overtuiging nodig om duidelijk 'Nee!' te kunnen zeggen. We zijn gestorven ten opzichte van de elementaire beginselen van deze wereld, en kunnen niet meer voor hun kar worden gespannen.

Ook in de Brief aan de Galaten heeft de apostel Paulus deze gedachte voor ogen. Die gedachte wordt daar zelfs nog wat verdiept. Paulus schrijft: "Van mij zij het verre te roemen dan alleen in het kruis van onze Heer Jezus Christus, door Wie voor mij de wereld gekruisigd is, en ik voor de wereld" (Gal. 6:14). Niet alleen zijn we gestorven, dat wil zeggen onbruikbaar geworden voor de wereld en haar belangen. Nee, omgekeerd mogen wij het ook in de praktijk brengen: de wereld is ook voor ons gestorven, dat wil zeggen: de wereld kan geen aanspraak meer op ons maken. Alleen als we de Heer consequent volgen, voorkomen we dat de aantrekkingskracht van de wereld ons schade toebrengt. Wij zijn gestorven voor de wereld, en de wereld voor ons: wanneer we die beide kanten in de praktijk brengen, kunnen we de Heer Jezus werkelijk volgen.

Voor iemand die nauwkeurig leest, is het volgende zeker opvallend: dat de doop in Kolosse 2 niet alleen met de *dood*, maar ook met de *begravenis* in verband wordt gebracht: "... met Hem begraven in de doop". Wat heeft dat ons te zeggen?

Een begravenis gaat nog verder dan de dood. In ons dagelijkse leven komt de dood eerst, en pas daarna volgt de begravenis. Met een dode kun je al niets meer doen, je kunt niet meer met hem spreken, maar je kunt hem tenminste nog zien en aanraken. Maar wanneer een dode ook nog is begraven, dan is hij totaal verdwenen. Je ziet hem niet meer. Dit proces geldt ook voor ons in de geestelijke toepassing als het gaat om de verzoeken vanuit de wereld.

Wanneer we beginnen de Heer Jezus te volgen, komt de wereld vaak met dezelfde verleidingen. De mensen van deze wereld weten nog niet dat we 'gestorven zijn voor de wereld'. Daarom is het belangrijk in zulke situaties vanaf het begin steeds consequent *nee* te zeggen. We moeten duidelijk maken dat we met de Heer Jezus gestorven zijn voor de eerste beginselen, de bouwstenen en de interesses van deze wereld, en dat we niets meer te maken hebben met de wereld en haar doen en laten. Wanneer we op die manier telkens opnieuw duidelijk en beslist onze positie als Christenen innemen, zullen we op een gegeven moment vaststellen dat de wereld opeens niet meer tot ons komt met die verleidingen. De mensen van deze wereld hebben dan begrepen dat we niet alleen maar dood, maar ook begraven zijn. We bestaan wat deze verleiding betreft niet eens meer voor deze mensen.

Daarbij moeten we natuurlijk niet vergeten dat bepaalde verzoeken ons leven lang op allerlei manieren opnieuw tot ons kunnen komen.



Samenvattend stellen we vast dat de apostel Paulus ons de volgende waarheden voorstelt met betrekking tot de christelijke doop:

1. De doop spreekt over het navolgen van de Heer: we verwerkelijken praktisch wat het betekent dat we *verbonden zijn met de Verworpene*.
2. De doop wordt voltrokken 'tot Zijn dood': we verwerkelijken praktisch wat het betekent *met Hem gestorven te zijn*.
3. De doop is het 'aandoen', het 'aantrekken' van de Heer Jezus: we verwerkelijken wat het betekent *in Zijn gezindheid te leven*.
4. In de doop zijn we 'met Hem begraven': we verwerkelijken wat het betekent *gestorven te zijn ten opzichte van de eerste beginselen van deze wereld*.

Ongetwijfeld komt nu de vraag op waar wij dan de kracht vandaan kunnen halen om zo'n leven te leiden in navolging van de Heer. Die vraag beantwoordt God, al gaat Zijn onderwijs verder dan de betekenis van de doop. Het is duidelijk dat we die kracht niet in onszelf kunnen vinden. Maar in de kracht van de opstanding van de Heer Jezus is ook kracht te vinden voor óns.

Romeinen 6 spreekt ervan dat wij voortaan in nieuwhed van leven zouden wandelen (vers 4), en die gedachte wordt meteen verbonden met Zijn opstanding. En zoals wij ons dood moeten houden voor de zonde, mogen we nu voor God leven in Christus Jezus (vers 11). Ook Kolosse 2 verbindt deze beide gedachten met elkaar, en doet dat nog veel directer. We lezen daar: "...met Hem begraven in de doop. In Hem (of: daarin) zijt gij ook mee opgewekt door het geloof in de werking van God, Die Hem uit de doden heeft opgewekt" (vers 12). We bezitten het opstandingsleven van de Heer Jezus, en zo kunnen wij in de kracht van de Geest tot eer van onze Heer leven en Hem navolgen.

***Vervolg: Deel 4: De doop in de Handelingen
(praktische voorbeelden en lessen)***